

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

21 Μαρτίου 2020

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 958

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. απόφ. 1100/2019

Σχετικά με τη γνωστοποίηση της σκοπούμενης απόκτησης από την εταιρεία «DAMCO ENERGY Α.Ε. Εταιρεία Ανάπτυξης Ενεργειακών Έργων - Παροχής Υπηρεσιών Συμβούλου και Εξοπλισμού» συμμετοχής στην εταιρεία «ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ», μέτοχο της εταιρείας «ΔΕΣΦΑ Α.Ε.», η οποία έχει πιστοποιηθεί ως Ιδιοκτησιακά Διαχωρισμένος Διαχειριστής του Εθνικού Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου, με τις αποφάσεις ΡΑΕ 1220/2018 και 460/2019.

Η ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
(Συνεδρίαση την 28η Νοεμβρίου 2019)

Λαμβάνοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του ν. 4001/2011 «Για τη λειτουργία Ενεργειακών Αγορών Ηλεκτρισμού και Φυσικού Αερίου, για Έρευνα, Παραγωγή και δίκτυα μεταφοράς Υδρογονανθράκων και άλλες ρυθμίσεις» (ΦΕΚ 179/τ.Α'/22-08-2011), όπως ισχύουν και ιδίως τις διατάξεις των άρθρων 1, 3, 4, 19, 60, 61, 62, 63, 64, 66, 67 και 68, εφεξής ο «Νόμος».

2. Τις διατάξεις του ν. 3428/2005 (ΦΕΚ 313/τ.Α'/27-12-2005), όπως ισχύουν και ιδίως τη διάταξη του άρθρου 7 παρ. 1 έως 6 αυτού.

3. Τις διατάξεις του ν. 4548/2018 «Αναμόρφωση του δικαίου των ανωνύμων εταιρειών» (ΦΕΚ 104/τ.Α'/13-6-2018), όπως ισχύουν.

4. Τις διατάξεις του ν. 2690/1999 «Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας» (ΦΕΚ 45 Α'), όπως ισχύουν.

5. Τις διατάξεις της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου και με την κατάργηση της Οδηγίας 2003/55/ΕΚ, Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων L 211/94/14-8-2009, και ιδίως τα άρθρα 9 και 10 αυτής, εφεξής η «Οδηγία».

6. Τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 715/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους όρους πρόσβασης στα δίκτυα μεταφοράς φυσικού αερίου και για την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1775/2005,

Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων L 211/36/14-8-2009 και ιδίως το άρθρο 3 αυτού, εφεξής ο «Κανονισμός».

7. Τον Κανονισμό του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθμ. 139/2004 της 20ής Ιανουαρίου 2004 για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων, Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, L 24/1/29-1-2004.

8. Τα ερμηνευτικά σημειώματα για την εφαρμογή της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ για τον ηλεκτρισμό, καθώς και της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ για το φυσικό αέριο και ιδίως το ερμηνευτικό σημείωμα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σχετικά με τον διαχωρισμό, με τίτλο: «Commission Staff Working Paper, The Unbundling Regime, Brussels, 22 January 2010» (https://ee.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/2010_01_21_the_unbundling_regime.pdf) και τη Σύγκρουση Συμφερόντων στην περίπτωση επενδυτών «Commission Staff Working Paper, Ownership Unbundling - The Commission's Practice in assessing the presence of a conflict of interest including in case of financial investors, SWD (2013)177final/08-05-2013» (https://ee.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/swd_2013_0177_en.pdf).

9. Το κείμενο εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σχετικά με την πιστοποίηση των Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς, κατά το άρθρο 10 της Οδηγίας και το άρθρο 3 του Κανονισμού, καθώς και το ερωτηματολόγιο που το συνοδεύει, με τίτλο: «Staff Working Paper and Questionnaire [SEC(2011)1095, 21/09/2011]».

10. Την αριθμ. 1412/2011 απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας, με τίτλο: «Κατευθυντήριες Οδηγίες για την Πιστοποίηση Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς», με την οποία περιγράφονται τα κριτήρια αξιολόγησης και αναλύονται οι απαιτούμενες πληροφορίες και τεκμηρίωση για τον έλεγχο του Φακέλου Πιστοποίησης Διαχειριστή Μεταφοράς.

11. Την αριθμ. 767/2018 απόφαση ΡΑΕ «Προκαταρκτική Πιστοποίηση της ανώνυμης εταιρείας "Διαχειριστής Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου" ως Διαχειριστή Μεταφοράς Διαχωρισμένης Ιδιοκτησίας κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 9 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ».

12. Την υπό στοιχεία C(2018)7147 final/24-10-2018 γνώμη της Επιτροπής «pursuant to Article 3(1) of Regulation (EC) No 715/2009 and Article 10 of Directive 2009/73/EC - Greece - Certification of DESFA».

13. Την αριθμ. 1220/2018 απόφαση ΠΑΕ «για την Τελική Πιστοποίηση της ανώνυμης εταιρείας "Διαχειριστής Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου" ως Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου Διαχωρισμένης Ιδιοκτησίας» (εφεξής, «η προσβαλλόμενη» ή «η Απόφαση Πιστοποίησης», η οποία κοινοποιήθηκε στην ΔΕΣΦΑ Α.Ε. (σε εμπιστευτική έκδοση) στις 19-12-2018, με το αριθμ. Ο-75082/19-12-2018 έγγραφο ΠΑΕ και δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ 5740/τ.Β'/19-12-2018) στις 19-12-2018 (σε μη εμπιστευτική έκδοση).

14. Την αριθμ. 460/2019 απόφαση ΠΑΕ «επί της αριθμ. ΠΑΕ Ι-252654/14-1-2019 αίτησης της ΔΕΣΦΑ Α.Ε. για την αναθεώρηση της αριθμ. 1220/2018 απόφασης ΠΑΕ "για την Τελική Πιστοποίηση της ανώνυμης εταιρείας «Διαχειριστής Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου» ως Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου Διαχωρισμένης Ιδιοκτησίας"», η οποία δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ 3853/τ.Β'/17-10-2019) στις 17-10-2019 (σε μη εμπιστευτική έκδοση).

15. Το αριθμ. ΠΑΕ Ι-265812/6-8-2019 έγγραφο της ΔΕΣΦΑ Α.Ε., με θέμα: «Γνωστοποίηση μεταβολής μετοχικής σύνθεσης», στο οποίο επισυνάπτεται η υπό στοιχεία Π.Δ.1241/2019 επιστολή της εταιρείας, σχετικά με τη σκοπούμενη απόκτηση από την εταιρεία «DAMCO ENERGY A.E. Εταιρεία Ανάπτυξης Ενεργειακών Έργων - Παροχής Υπηρεσιών Συμβούλου και Εξοπλισμού» (εφεξής DAMCO ENERGY S.A. ή DAMCO) μετοχών, χωρίς δικαιώματα ψήφου, που αντιστοιχούν σε ποσοστό 10% του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας «ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ» (εφεξής ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ Α.Ε. ή SENFLUGA S.A.). Στο ανωτέρω έγγραφο επισυνάπτεται σύντομο ενημερωτικό σημείωμα της Δικηγορικής Εταιρείας - Συμβούλου της ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ Α.Ε., στο οποίο αποτυπώνονται οι βασικοί όροι της συμφωνίας (εμπιστευτικό).

16. Το αριθμ. ΠΑΕ Ι-265855/7-8-2019 έγγραφο της «DAMCO ENERGY S.A.» προς την Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας, με το οποίο η εταιρεία γνωστοποίησε την πρόθεσή της να εισέλθει ως παθητικός μέτοχος - επενδυτής στην εταιρεία ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ Α.Ε. (εμπιστευτικό).

17. Το αριθμ. ΠΑΕ Ο-78515/30-08-2019 έγγραφο της Αρχής προς τη ΔΕΣΦΑ Α.Ε. και τη ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ Α.Ε., με θέμα: «Γνωστοποίηση απόκτησης συμμετοχής της εταιρείας DAMCO στη ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ, μέτοχο πλειοψηφίας του ΔΕΣΦΑ», με το οποίο η Αρχή ζήτησε την υποβολή των εγγράφων που αφορούν στη σύναψη της συμφωνίας, διευκρινίσεις για τυχόν τροποποιήσεις του καταστατικού των εταιρειών ΔΕΣΦΑ Α.Ε. και ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ Α.Ε., καθώς και πρόσθετα στοιχεία και πληροφορίες αναφορικά με την τήρηση της εμπιστευτικότητας και τη δυνατότητα απόκτησης εμμέσως δικαιωμάτων (εμπιστευτικό).

18. Το αριθμ. ΠΑΕ Ι-267015/05-09-2019 έγγραφο της ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ, με το οποίο εστάλησαν στη ΠΑΕ τα αιτηθέντα στοιχεία και πληροφορίες, σε απάντηση της αριθμ. ΠΑΕ Ο-78515/30-08-2019 επιστολής της Αρχής (εμπιστευτικό). Συγκεκριμένα, με το εν λόγω έγγραφο διαβιβάστηκαν στην Αρχή τα κάτωθι:

(α) Αντίγραφο της από 20-12-2018 Συμφωνίας Μετόχων του ΔΕΣΦΑ, η οποία συνήφθη μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου, του Ταμείου Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας Δημοσίου Α.Ε. και των εταιρειών «SNAM S.p.A», «ENAGAS INTERNACIONAL S.L.U.» και «FLUXYS S.A.», σχετικά με την ΔΕΣΦΑ Α.Ε. (SHA DESFA).

Όπως γνωστοποιείται από την ΔΕΣΦΑ Α.Ε., η εν λόγω Συμφωνία θα παραμείνει ως έχει και μετά την ολοκλήρωση της σκοπούμενης εισόδου της DAMCO στην εταιρεία SENFLUGA.

(β) Αντίγραφο της από 18-6-2019 επιστολής του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με την οποία παρέχεται η συναίνεση του Ελληνικού Δημοσίου, ως Μετόχου Μειοψηφίας στη ΔΕΣΦΑ Α.Ε., για την είσοδο του νέου μετόχου (DAMCO) στη ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ Α.Ε., βάσει των όρων του άρθρου 13.1(a)(i) του Shareholders' Agreement.

(γ) Αντίγραφο της από 1-8-2019 Σύμβασης Αγοραπωλησίας Μετοχών (SPA), η οποία συνήφθη από τις εταιρείες «SNAM S.p.A», «ENAGAS INTERNACIONAL S.L.U.», «FLUXYS EUROPE SPRL» και «DAMCO ENERGY S.A.». Στην ανωτέρω Σύμβαση επισυνάπτεται, ως Παράρτημα 8, το σχέδιο Δήλωσης Προσχώρησης της DAMCO («Declaration of Adherence and amendment of the Shareholders Agreement of SENFLUGA ENERGY INFRASTRUCTURE HOLDINGS S.A.»).

(δ) Αντίγραφο της ισχύουσας από 13-2-2019 Συμφωνίας Μετόχων της ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ Α.Ε. (SENFLUGA SHA), που συνήφθη μεταξύ των εταιρειών «SNAM S.p.A», «ENAGAS INTERNACIONAL S.L.U.», «FLUXYS EUROPE B.V.» και «FLUXYS S.A.», σχετικά με τη ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ Α.Ε.

(ε) Αντίγραφο της πρώτης τροποποίησης της ανωτέρω Συμφωνίας Μετόχων «1st Amendment to the Shareholders Agreement» (SENFLUGA SHA), που συνήφθη μεταξύ των ανωτέρω εταιρειών την 1-8-2019, κατά τη δήλωση της ΔΕΣΦΑ Α.Ε.

(στ) Αντίγραφο του ισχύοντος Καταστατικού της εταιρείας ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ Α.Ε., το οποίο τροποποιήθηκε κατά την από 25-7-2019 Γενική Συνέλευση των Μετόχων της εταιρείας.

(ζ) Διακριτές δηλώσεις των μετόχων της ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ Α.Ε., εταιρειών «SNAM S.p.A», «ENAGAS INTERNACIONAL S.L.U.» και «FLUXYS S.A.», περί μη σύναψης διακριτής συμφωνίας με την DAMCO ENERGY S.A., δυνάμει της οποίας (συμφωνίας) ενδέχεται η DAMCO να αποκτήσει εμμέσως δικαιώματα που να της παρέχουν «έλεγχο» στη ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ, κατά την έννοια του Κανονισμού ΕΕ 139/2004.

(η) Επιστολή του Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου της ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ Α.Ε., με την οποία παρέχονται απαντήσεις και διευκρινίσεις επί των ζητημάτων που έθεσε η Αρχή με την αριθμ. ΠΑΕ Ο-78515/30-08-2019 επιστολή της.

19. Το αριθμ. ΠΑΕ Ι-267024/05-09-2019 έγγραφο της ΔΕΣΦΑ Α.Ε., με θέμα: «Γνωστοποίηση απόκτησης συμμετοχής της εταιρείας DAMCO στη ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ, μέτοχο πλειοψηφίας του ΔΕΣΦΑ», με το οποίο ο Διαχειριστής παρέχει διευκρινίσεις στην Αρχή σχετικά με το ζήτημα των διαδικασιών ταυτοποίησης και προστασίας των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών (εμπιστευτικό).

20. Το αριθμ. ΠΑΕ Ο-79266/16-10-2019 έγγραφο της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή «Unbundling Framework - Gas Transmission System Operator “DESFA S.A.” notification: the acquisition of DAMCO S.A. of a 10% share of SENFLUGA S.A., majority shareholder of DESFA», το οποίο κοινοποιήθηκε στις ΔΕΣΦΑ Α.Ε., ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ Α.Ε. και «DAMCO ENERGY S.A.».

21. Την από 22-11-2019 και υπό στοιχεία ENER.DDG1/KDB/PC/jd(2019)7779294 (αριθμ. ΠΑΕ Ι-272024/25-11-2019) επιστολή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προς τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας, με θέμα: «Unbundling Framework - Gas Transmission System Operator “DESFA S.A.” notification: the acquisition of DAMCO S.A. of a 10% share of SENFLUGA S.A., majority shareholder of DESFA».

Σκέφθηκε ως εξής:

Ι. Ιστορικό

Η εταιρεία με την επωνυμία «Διαχειριστής Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου Ανώνυμη Εταιρεία» (ΔΕΣΦΑ Α.Ε.) είναι ιδιοκτήτης του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (ΕΣΦΑ) και έχει τα πλήρη και αποκλειστικά δικαιώματα στη λειτουργία, διαχείριση, εκμετάλλευση και ανάπτυξη του ΕΣΦΑ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 68 του ν. 4001/2011, καθώς και στη δευτερογενή νομοθεσία.

Η ΔΕΣΦΑ Α.Ε. ιδρύθηκε το 2007 με τον ν. 3428/2005 «για την απελευθέρωση της αγοράς φυσικού αερίου». Κατά τη σύστασή της, η ΔΕΣΦΑ Α.Ε. ήταν 100% θυγατρική εταιρεία της Δημόσιας Επιχείρησης Φυσικού Αερίου Α.Ε. (ΔΕΠΑ Α.Ε.). Με την αριθμ. 523/2014 απόφαση ΠΑΕ, η ΔΕΣΦΑ Α.Ε. πιστοποιήθηκε ως Ανεξάρτητος Διαχειριστής Φυσικού Αερίου.

Σε συνέχεια της διαδικασίας αναδιάρθρωσης του Ελληνικού Δημοσίου και αποκρατικοποιήσεων, προκηρύχθηκε διεθνής διαγωνισμός για τη μεταβίβαση του πλειοψηφικού πακέτου μετοχών της ΔΕΣΦΑ Α.Ε. Προτιμητέος επενδυτής ανακηρύχθηκε η Κοινοπραξία των εταιρειών Snam S.p.A, Enagas Internacional S.L.U. και Fluxys S.A. Οι εν λόγω εταιρείες συνδέονται με Διαχειριστές Συστημάτων Μεταφοράς Φυσικού Αερίου που έχουν πιστοποιηθεί από τις αρμόδιες ρυθμιστικές αρχές κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης βάσει του προτύπου του ιδιοκτησιακού διαχωρισμού. Ειδικότερα, η «Snam S.p.A.» είναι ο μοναδικός μέτοχος της εταιρείας «Snam Rete Gas S.p.A.», η οποία έχει πιστοποιηθεί ως πλήρως διαχωρισμένος διαχειριστής συστήματος μεταφοράς φυσικού αερίου από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας της Ιταλίας ARERA. Περαιτέρω, η «ENAGAS INTERNACIONAL S.L.U.» είναι θυγατρική (100%) της εταιρείας «ENAGAS S.A.», η οποία έχει πιστοποιηθεί ως πλήρως διαχωρισμένος διαχειριστής συστήματος μεταφοράς φυσικού αερίου από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας της Ισπανίας CNE. Τέλος, η «Fluxys Europe B.V.» είναι θυγατρική (100%) της εταιρείας «Fluxys N.V.» (ή «Fluxys S.A.»). Η «Fluxys N.V.» (ή «Fluxys S.A.») κατέχει το 90% του μετοχικού κεφαλαίου της «Fluxys Belgium S.A.», η οποία έχει πιστοποιηθεί ως πλήρως διαχωρισμένος διαχειριστής συστήματος μεταφοράς φυσικού αερίου από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας του Βελγίου CREG.

Οι εν λόγω εταιρείες - μέλη της Κοινοπραξίας εν τέλει συνέστησαν την εταιρεία «ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ» (εφεξής ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ Α.Ε.), η οποία και κατέχει πλέον το 66% του μετοχικού κεφαλαίου της ΔΕΣΦΑ Α.Ε. Πλέον, το Ελληνικό Δημόσιο κατέχει το 34% του μετοχικού κεφαλαίου και εκπροσωπείται στην άσκηση των δικαιωμάτων του από τον Υπουργό Ενέργειας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 63Α παρ. 2 πρώτο εδάφιο του ν. 4001/2011 (εφεξής «Νόμος»).

Η ΔΕΣΦΑ Α.Ε., υπό τη νέα μετοχική της σύνθεση, πιστοποιήθηκε ως «Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου Διαχωρισμένης Ιδιοκτησίας» με την αριθμ. 1220/2018 απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (εφεξής Απόφαση Πιστοποίησης, Σχετικό 13).

Η εν λόγω απόφαση αναθεωρήθηκε με την αριθμ. 460/2019 απόφαση ΠΑΕ, όσον αφορά στο σημείο 2 του Διατακτικού της, που καθορίζει τον Μηχανισμό Παρακολούθησης της πλήρωσης των όρων του ιδιοκτησιακού διαχωρισμού και πρόσθετους όρους (Σχετικό 14).

Η ΔΕΣΦΑ Α.Ε., με το αριθμ. ΠΑΕ Ι-265812/6-8-2019, έγγραφο της (Σχετικό 15) ενημέρωσε τη ΠΑΕ –σύμφωνα με τον όρο 2.3 της Απόφασης Πιστοποίησης– για τη σύναψη συμφωνίας μεταξύ των μετόχων της ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ Α.Ε. και της εταιρείας «DAMCO ENERGY Α.Ε. Εταιρεία Ανάπτυξης Ενεργειακών Έργων - Παροχής Υπηρεσιών Συμβούλου και Εξοπλισμού» (εφεξής DAMCO ENERGY S.A. ή DAMCO) για την πώληση και μεταβίβαση σε αυτή μετοχών, χωρίς δικαιώματα ψήφου, που αντιστοιχούν σε ποσοστό 10% του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας. Περαιτέρω, η ΔΕΣΦΑ Α.Ε. διευκρίνισε ότι ο νέος μέτοχος θα έχει το καθεστώς του παθητικού μετόχου - επενδυτή, χωρίς δικαίωμα ανάμειξης στις εταιρικές υποθέσεις, ώστε να διασφαλίζεται η διαρκής συμμόρφωση με τους όρους της Πιστοποίησης.

Ακολουθώντας, η DAMCO S.A. ενημέρωσε ομοίως τη ΠΑΕ σχετικά με τη σκοπούμενη συναλλαγή, με την περαίωση της οποίας θα εισέλθει στη ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ Α.Ε. ως παθητικός μέτοχος (Σχετικό 16).

Η εταιρεία «DAMCO ENERGY S.A.» εντάσσεται στον Όμιλο ΚΟΠΕΛΟΥΖΟΥ και, επομένως, συνδέεται με εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην προμήθεια φυσικού αερίου (Prometheus Gas), την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας (ELICA GROUP, ENELCO Α.Ε.), την εμπορία ηλεκτρικής ενέργειας (NECO Α.Ε.) και την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας (NOVAERA ENERGY Α.Ε.). Ως εκ τούτου, λαμβάνοντας υπόψη ότι ο ΔΕΣΦΑ είναι ιδιοκτησιακά διαχωρισμένος, δεν είναι δυνατή η απόκτηση συμμετοχής στον πλειοψηφικό μέτοχο του Διαχειριστή (εταιρεία ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ), παρά μόνον εφόσον η εν λόγω συμμετοχή δεν αντιστοιχεί ή δεν συντελεί στην απόκτηση οποιουδήποτε «δικαιώματος» κατά την έννοια του άρθρου 9 παρ. 2 της Οδηγίας. Δηλαδή, προκειμένου η εν λόγω συναλλαγή να συνάδει με τους όρους του ιδιοκτησιακού διαχωρισμού ώστε να εγκριθεί, δέον να ελεγχθεί αν ο υποψήφιος μέτοχος έχει το καθεστώς του «παθητικού μετόχου - επενδυτή», δηλαδή του μετόχου μειοψηφίας, χωρίς δικαίωμα διορισμού μελών στα όργανα της εταιρείας και χωρίς δικαίωμα ψήφου στη Γενική Συνέλευση.

Εν συνεχεία, η ΡΑΕ, κατόπιν της προκαταρκτικής εξέτασης των βασικών στοιχείων της ανωτέρω συμφωνίας, τα οποία έθεσε υπόψη της ο Διαχειριστής, εκτίμησε ότι η εν λόγω συναλλαγή είναι καταρχήν συμβατή με τα οριζόμενα στο άρθρο 9. Ωστόσο, η Αρχή ζήτησε την υποβολή όλων των εγγράφων που άπτονται της σχετικής συναλλαγής για την ενδελεχή εξέτασή τους και τη διαμόρφωση τελικής θέσης ως προς την τήρηση των όρων του ιδιοκτησιακού διαχωρισμού. Επιπρόσθετα, η ΡΑΕ επεσήμανε συγκεκριμένα άρθρα του SENFLUGA SHA, τα οποία ενδέχεται να συντείνουν στη δημιουργία σύγκρουσης συμφερόντων εφόσον ισχύσουν και για τον νέο μέτοχο. Τέλος, η Αρχή κάλεσε τον ΔΕΣΦΑ να ενημερώσει την Αρχή για τις εφαρμοζόμενες διαδικασίες ταυτοποίησης και προστασίας των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών (Σχετικό 17).

Η ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ Α.Ε. παρείχε όλα τα αναγκαία έγγραφα και διευκρινίσεις (Σχετικό 18). Ειδικότερα, η εταιρεία ανέλυσε τους όρους που περιέχονται στη Δήλωση Προσχώρησης της DAMCO (βλ. Παράρτημα 8 του SPA), δυνάμει των οποίων διασφαλίζεται ότι η DAMCO δεν θα εκπροσωπείται σε κανένα από τα εταιρικά όργανα της ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ Α.Ε., ούτε και του ΔΕΣΦΑ. Επιπρόσθετα, προσδιορίζεται ότι ο νέος μέτοχος δεν θα συμμετέχει στη διαδικασία λήψης αποφάσεων εντός της ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ, εφόσον αυτές άπτονται της λειτουργίας του ΔΕΣΦΑ, ούτε θα διαθέτει πρόσβαση σε εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες. Τέλος, η εταιρεία αναφέρθηκε στις διαδικασίες για την τήρηση των εμπιστευτικών στοιχείων, που εφαρμόζει ο ΔΕΣΦΑ, προκειμένου να μη διαβιβάζονται στους μετόχους του ΔΕΣΦΑ (ήτοι ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ Α.Ε. και ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟ) ώστε να ενδέχεται έμμεσα να περιέρχονται εν γνώσει της DAMCO. Τέλος, η ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ δήλωσε ότι ο ΔΕΣΦΑ δεν θα τροποποιήσει το καταστατικό του, συνεπεία της σκοπούμενης συναλλαγής.

Επιπρόσθετα, ο ΔΕΣΦΑ παρείχε διευκρινίσεις επί του πλαισίου που διασφαλίζει τη μη κοινοποίηση εμπιστευτικών ή εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών προς τους μετόχους του, ώστε εν τέλει να αποτρέπεται ο κίνδυνος γνωστοποίησής τους στον νέο μέτοχο της ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ, τη DAMCO.

Ακολούθως, η ΡΑΕ εξέτασε ενδελεχώς το σύνολο των υποβληθέντων στοιχείων και έκρινε ότι υφίστανται καταρχήν επαρκείς διασφαλίσεις ότι η DAMCO θα εισέλθει πράγματι ως παθητικός μέτοχος - επενδυτής, ώστε να μην τίθεται εν αμφιβόλω η συνέχιση της πλήρωσης των όρων του ιδιοκτησιακού διαχωρισμού και να μην προκύπτει ανάγκη εκκίνησης εκ νέου της διαδικασίας πιστοποίησης του ΔΕΣΦΑ. Ωστόσο, η ΡΑΕ επεσήμανε συγκεκριμένα ζητήματα που εντοπίστηκαν στο SENFLUGA SHA, καθώς και στο καταστατικό της ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ, που ενδέχεται να οδηγήσουν σε σύγκρουση συμφερόντων. Συναφώς, η Αρχή προσδιόρισε με σαφήνεια τους όρους, που διασφαλίζουν τη συνέχιση της συμμόρφωσης με το πλαίσιο του ιδιοκτησιακού διαχωρισμού, και επεσήμανε ότι –με την προϋπόθεση της τήρησής τους– σκοπεύει να εγκρίνει τη συναλλαγή. Η εν λόγω ανάλυση της ΡΑΕ κοινοποιήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στο πλαίσιο της δέουσας συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών επί θε-

μάτων πιστοποίησης, καθώς και στον Διαχειριστή, τους μετόχους του (ήτοι τη ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ Α.Ε. και το Ελληνικό Δημόσιο, εκπροσωπούμενο από τον Υπουργό Ενέργειας) και την DAMCO (Σχετικό 20).

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έκρινε ομοίως ότι η DAMCO θα εισέλθει ως παθητικός μέτοχος της ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ χωρίς να αποκτά άμεσο ή έμμεσο έλεγχο ή άλλο δικαίωμα, κατά την έννοια του άρθρου 9 παρ. 2 της Οδηγίας, στη ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ ή στον ΔΕΣΦΑ. Περαιτέρω, η Επιτροπή επεσήμανε ότι συμφωνεί πλήρως με την ενδελεχή ανάλυση της ΡΑΕ και με την αναγκαιότητα να αποτρέπεται κάθε περίπτωση αποκάλυψης εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών. Τέλος, η Επιτροπή υποστήριξε πλήρως τους όρους έγκρισης που έθεσε η ΡΑΕ (Σχετικό 20) και κάλεσε την Αρχή να παρακολουθεί στενά την ορθή εφαρμογή του πλαισίου του ιδιοκτησιακού διαχωρισμού, ενημερώνοντας την Επιτροπή για κάθε μεταβολή στη μετοχική δομή (Σχετικό 21).

II. Νομικό Πλαίσιο

Γενική Απαγόρευση της απόκτησης άμεσα ή έμμεσα ελέγχου ή δικαιώματος σε Ιδιοκτησιακά Διαχωρισμένο Διαχειριστή από εταιρεία που δραστηριοποιείται στην παραγωγή ή/και προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας ή/και φυσικού αερίου.

Η εξαίρεση του παθητικού μετόχου (financial investor).

Το άρθρο 9 παρ. 1 της Οδηγίας, και αντιστοίχως το άρθρο 62 παρ. 1 του Νόμου, θέτουν την προϋπόθεση του διαχωρισμού της δραστηριότητας του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς από τις δραστηριότητες της παραγωγής ή/και προμήθειας φυσικού αερίου ή/και ηλεκτρικής ενέργειας. Συγκεκριμένα ορίζεται ότι:

«1. Για την άσκηση των αρμοδιοτήτων Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου, θα πρέπει να πληρούνται σωρευτικά οι κάτωθι προϋποθέσεις:

(α) Το ίδιο ή τα ίδια πρόσωπα δεν δικαιούνται:

(αα) να ασκούν άμεσα ή έμμεσα έλεγχο επί επιχείρησης που εκτελεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή φυσικού αερίου και συγχρόνως να ασκούν άμεσα ή έμμεσα έλεγχο ή να ασκούν οποιοδήποτε δικαίωμα σε διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας ή σε Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας, ούτε

(ββ) να ασκούν άμεσα ή έμμεσα έλεγχο επί Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας ή επί Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας και συγχρόνως να ασκούν άμεσα ή έμμεσα έλεγχο ή να ασκούν οποιοδήποτε δικαίωμα σε επιχείρηση που εκτελεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή Φυσικού Αερίου.

(β) Το ίδιο ή τα ίδια πρόσωπα δεν δικαιούνται να διορίζουν μέλη του διοικητικού συμβουλίου ή οργάνων με εκπροσωπευτική εξουσία σε Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου ή σε Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου και να ασκούν άμεσα ή έμμεσα έλεγχο ή να ασκούν οποιοδήποτε δικαίωμα σε επιχείρηση που εκτελεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου και

(γ) το ίδιο πρόσωπο δεν δικαιούται να είναι μέλος του διοικητικού συμβουλίου ή οργάνων με εκπροσωπευτική εξουσία τόσο σε επιχείρηση που ασκεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή Φυσικού Αερίου όσο και σε Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου ή Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου.».

Η έννοια του «ελέγχου» προσδιορίζεται με παραπομπή στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 139/2004 «για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων», ενώ η έννοια των «δικαιωμάτων» οριοθετείται στην παρ. 2 του άρθρου 9 της Οδηγίας (και, αντιστοίχως, παρ. 2 άρθρου 62 του Νόμου), ως εξής:

«2. Τα δικαιώματα που αναφέρονται στην παρ. 1 στοιχεία α' και β', περιλαμβάνουν ειδικότερα:

(α) την εξουσία άσκησης δικαιωμάτων ψήφου,

(β) την εξουσία διορισμού μελών του διοικητικού συμβουλίου ή των οργάνων που εκπροσωπούν νόμιμα την επιχείρηση ή

(γ) την κατοχή πλειοψηφικού μεριδίου στο μετοχικό ή εταιρικό κεφάλαιο της επιχείρησης ή του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου.».

Όπως ρητώς επιτάσσεται στην παρ. 12 του άρθρου 9 της Οδηγίας: «Οι επιχειρήσεις που ασκούν οποιαδήποτε δραστηριότητα παραγωγής ή προμήθειας δεν δικαιούνται σε καμία περίπτωση να αποκτούν τον έλεγχο ή να ασκούν οιοδήποτε δικαίωμα άμεσα ή έμμεσα επί διαχωρισμένων διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς στα κράτη μέλη τα οποία εφαρμόζουν την παρ. 1». Αντιστοίχως, η παρ. 6 του άρθρου 62 του Νόμου σαφώς ορίζει ότι: «Οι επιχειρήσεις που ασκούν δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή Φυσικού Αερίου δεν δικαιούνται σε καμία περίπτωση να αποκτούν τον Έλεγχο ή να ασκούν οποιοδήποτε δικαίωμα άμεσα ή έμμεσα επί διαχωρισμένων Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Φυσικού Αερίου της χώρας ή άλλων κρατών - μελών, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.».

Περαιτέρω, λαμβανομένης υπόψη της σημασίας της διαρκούς συμμόρφωσης με τους όρους του διαχωρισμού, το άρθρο 10 της Οδηγίας επιβάλλει στους διαχειριστές την υποχρέωση να γνωστοποιούν στις αρμόδιες ρυθμιστικές αρχές κάθε σχεδιαζόμενη συναλλαγή και προσδιορίζει τη διαδικασία ελέγχου και έγκρισης που ακολουθείται από τις ρυθμιστικές αρχές, σε συνεργασία με την Επιτροπή:

«3. Οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς γνωστοποιούν στη ρυθμιστική αρχή κάθε σχεδιαζόμενη συναλλαγή που ενδεχομένως καθιστά αναγκαία την επανεκτίμηση της συμμόρφωσής τους προς τις επιταγές του άρθρου 9.

4. Οι ρυθμιστικές αρχές παρακολουθούν τη διαρκή συμμόρφωση των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς προς τις επιταγές του άρθρου 9. Κινούν τη διαδικασία πιστοποίησης για να διαπιστωθεί η εν λόγω συμμόρφωση:

α) ύστερα από γνωστοποίηση του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς, σύμφωνα με την παρ. 3,

β) με δική τους πρωτοβουλία, όταν περιέλθει σε γνώση τους ότι σχεδιαζόμενη αλλαγή των δικαιωμάτων ή της

επιρροής επί των ιδιοκτητών συστημάτων μεταφοράς ή των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς ενδέχεται να καταλήξει σε παράβαση του άρθρου 9 ή όταν έχουν λόγο να θεωρήσουν ότι έχει συμβεί τέτοια παράβαση ή γ) ύστερα από αιτιολογημένη αίτηση της Επιτροπής.

5. Οι ρυθμιστικές αρχές εκδίδουν απόφαση σχετικά με την πιστοποίηση διαχειριστή συστήματος μεταφοράς εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία της γνωστοποίησης του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή από την ημερομηνία της αίτησης της Επιτροπής. Μετά την παρέλευση του εν λόγω χρονικού διαστήματος, θεωρείται ότι η πιστοποίηση έχει χορηγηθεί. Η ρητή ή σιωπηρή απόφαση της ρυθμιστικής αρχής παράγει αποτελέσματα μόνο μετά την περάτωση της διαδικασίας που καθορίζεται στην παρ. 6.

6. Η ρυθμιστική αρχή κοινοποιεί αμελλητί στην Επιτροπή τη ρητή ή σιωπηρή απόφαση σχετικά με την πιστοποίηση διαχειριστή συστήματος μεταφοράς, μαζί με όλες τις σχετικές πληροφορίες που αφορούν την απόφαση. Η Επιτροπή ενεργεί με τη διαδικασία του άρθρου 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 715/2009.».

Σε εναρμόνιση με τις ανωτέρω προβλέψεις της Οδηγίας, το άρθρο 63 του Νόμου, επιβάλλει την υποχρέωση γνωστοποίησης στη ΡΑΕ κάθε σκοπούμενης συμμετοχής, προκειμένου η Αρχή να αποφασίσει, κατά περίπτωση, την έγκριση της συμμετοχής, την εκκίνηση της διαδικασίας πιστοποίησης «εφόσον καθίσταται αναγκαία η επανεκτίμηση της πλήρωσης των κριτηρίων του άρθρου 62» ή της απόρριψης «εφόσον η συμμετοχή συνεπάγεται την απόκτηση ελέγχου ή την άσκηση οποιουδήποτε δικαιώματος, άμεσα ή έμμεσα επί Διαχωρισμένων Διαχωριστών Συστημάτων Μεταφοράς Φυσικού Αερίου [...] από επιχειρήσεις που ασκούν οποιαδήποτε δραστηριότητα παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή Φυσικού Αερίου». Επιπρόσθετα, το άρθρο 64 του Νόμου επιβάλλει στον Διαχειριστή την υποχρέωση να γνωστοποιεί «αμελλητί» στη ΡΑΕ κάθε σχεδιαζόμενη συναλλαγή, που ενδέχεται να καθιστά αναγκαία την επανεκτίμηση της πιστοποίησής του.

Αναλυτικότερα στο άρθρο 63 ορίζονται τα κάτωθι:

«1. Κάθε νομικό ή φυσικό πρόσωπο που σκοπεύει να αποκτήσει, μεμονωμένα ή σε σύμπραξη με άλλα πρόσωπα, Συμμετοχή σε Διαχωρισμένο Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου υποχρεούται να ενημερώσει προηγουμένως τη ΡΑΕ και να κοινοποιήσει σε αυτήν το ποσοστό της συμμετοχής. Η ίδια υποχρέωση ισχύει και όταν αυξάνεται ήδη υφιστάμενη συμμετοχή, ούτως ώστε η αναλογία των δικαιωμάτων ψήφου ή του κεφαλαίου που κατέχει ένα πρόσωπο στο Διαχωρισμένο Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων που κατά την εκάστοτε ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία δύναται να εξομοιωθούν με κατοχή δικαιωμάτων ψήφου από το αυτό πρόσωπο, να φθάνει ή να υπερβαίνει τα κατώτατα όρια του 20%, 33% ή 50% του συνόλου των δικαιωμάτων ψήφου ή του κεφαλαίου ή ο Διαχωρισμένος Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου να καθίσταται θυγατρική του προσώπου που αποκτά τη Συμμετοχή.

2. Προκειμένου περί συμμετοχών που πραγματοποιούνται από νομικά πρόσωπα, η ΡΑΕ δικαιούται:

(α) Να ζητεί πληροφορίες για την ταυτότητα των φυσικών και νομικών προσώπων που άμεσα ή έμμεσα ελέγχουν τα νομικά πρόσωπα που προτίθενται να αυξήσουν ή να αποκτήσουν συμμετοχή σε Διαχωρισμένο Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου και

(β) να επιβάλλει την υποχρέωση να της γνωστοποιείται οποιαδήποτε μεταγενέστερη μεταβολή στην ταυτότητα αυτών των φυσικών ή νομικών προσώπων.

3. Εντός τριών (3) μηνών από τη γνωστοποίηση της απόκτησης ή αύξησης συμμετοχής, η ΡΑΕ υποχρεούται:

(α) Να εγκρίνει τη συμμετοχή ή

(β) να εκκινήσει τη διαδικασία πιστοποίησης σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 του παρόντος, εφόσον εκτιμά ότι, εξαιτίας της απόκτησης συμμετοχής στο Διαχωρισμένο Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς, καθίσταται αναγκαία η επανεκτίμηση της πλήρωσης των κριτηρίων του άρθρου 62 ή

(γ) να εναντιωθεί, εφόσον η συμμετοχή συνεπάγεται την απόκτηση Ελέγχου ή την άσκηση οποιουδήποτε δικαιώματος, άμεσα ή έμμεσα, επί Διαχωρισμένων Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Φυσικού Αερίου που υπάγονται στην αρμοδιότητά της από επιχειρήσεις που ασκούν οποιαδήποτε δραστηριότητα παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή Φυσικού Αερίου.

4. Σε περίπτωση που πραγματοποιηθεί η συμμετοχή ή αυξηθεί η ήδη υφιστάμενη συμμετοχή χωρίς να ανακοινωθεί εκ των προτέρων στη ΡΑΕ ή χωρίς να εγκριθεί η πραγματοποίησή της, ή σε περίπτωση μη γνωστοποίησης στη ΡΑΕ της μεταβολής της ταυτότητας του φυσικού ή νομικού προσώπου που ελέγχει νομικό πρόσωπο με συμμετοχή σε Διαχωρισμένο Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου, αυτοδικαίως παύει να έχει αποτέλεσμα η άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου που απορρέουν από τη συμμετοχή του προσώπου. Επιπροσθέτως, η ΡΑΕ μπορεί με απόφασή της να επιβάλλει σε όσους παραβαίνουν την υποχρέωση προηγούμενης γνωστοποίησης της απόκτησης ή της αύξησης ήδη υφιστάμενης συμμετοχής, τις κυρώσεις του άρθρου 36. [...]».

Περαιτέρω, στο άρθρο 64 ορίζονται τα εξής:

«3. Η ΡΑΕ εκδίδει απόφαση σχετικά με την αίτηση του Διαχειριστή εντός αποκλειστικής προθεσμίας τεσσάρων (4) μηνών από την υποβολή της αίτησης. Σε κάθε περίπτωση, η αίτηση του Διαχειριστή θεωρείται ότι έχει γίνει αποδεκτή, εφόσον η ΡΑΕ δεν εκφράσει αντιρρήσεις, σύμφωνα με την παρ. 2, εντός της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου. Η ΡΑΕ κοινοποιεί αμελλητί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τη ρητή ή σιωπηρή απόφασή της, σχετικά με την πιστοποίηση του Διαχειριστή μαζί με όλες τις σχετικές πληροφορίες. Η ρητή ή σιωπηρή απόφαση της ΡΑΕ παράγει αποτελέσματα μετά την περάτωση της διαδικασίας που καθορίζεται με το άρθρο 3 του Κανονισμού (ΕΚ) 715/2009. Η απόφαση της ΡΑΕ και η γνώμη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΚ) 715/2009, δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

4. Κάθε Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου υποχρεούται να γνωστοποιεί αμελλητί στη ΡΑΕ

κάθε σχεδιαζόμενη συναλλαγή που ενδεχομένως καθιστά αναγκαία την επανεκτίμηση της συμμόρφωσής του προς τις επιταγές του παρόντος κεφαλαίου.».

Τέλος, στο άρθρο 19 παρ. 3 του Νόμου προβλέπονται τα εξής ως προς την εκκίνηση από τη ΡΑΕ διαδικασίας ελέγχου της πλήρωσης των κριτηρίων πιστοποίησης:

«3. Η ΡΑΕ δύναται να εκκινεί οποτεδήποτε διαδικασία ελέγχου της πλήρωσης των κριτηρίων πιστοποίησης και ιδίως:

(α) Ύστερα από γνωστοποίηση του Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς σχεδιαζόμενης συναλλαγής, που, ενδεχομένως, να καθιστά αναγκαία την επανεκτίμηση της πλήρωσης των κριτηρίων, κατά περίπτωση, του Κεφαλαίου Β' του Τρίτου Μέρους και των Κεφαλαίων Β' και Γ' του Τέταρτου Μέρους.

(β) Με δική της πρωτοβουλία, όταν περιέλθει σε γνώση της, ότι σχεδιαζόμενη αλλαγή στον Έλεγχο ή στον τρόπο λήψης αποφάσεων των Κυρίων ή των Διαχειριστών των Συστημάτων Μεταφοράς ενδέχεται να καταλήξει σε παράβαση των άρθρων 62 για το Φυσικό Αέριο και 110 για την ηλεκτρική ενέργεια.

(γ) Όταν διαπιστώνει, ότι έχει ήδη συντελεστεί παράβαση του άρθρου 62 για το Φυσικό Αέριο ή του άρθρου 110 για την ηλεκτρική ενέργεια.

(δ) Ύστερα από αιτιολογημένη αίτηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.».

Τέλος, το άρθρο 3 του Κανονισμού 715/2009 ορίζει τα κάτωθι αναφορικά με τη συνεργασία των εθνικών ρυθμιστικών αρχών με την Επιτροπή όσον αφορά στο κρίσιμο ζήτημα της πιστοποίησης των διαχειριστών συστημάτων:

«Άρθρο 3 - Πιστοποίηση των

Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς

1. Όταν κοινοποιείται στην Επιτροπή η απόφαση για την πιστοποίηση διαχειριστή συστημάτων μεταφοράς, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 10 παράγραφος 6 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ, η Επιτροπή την εξετάζει μόλις την λάβει. Εντός δύο μηνών από την ημέρα παραλαβής της κοινοποίησης, η Επιτροπή δίνει τη γνώμη της στην αρμόδια εθνική ρυθμιστική αρχή ως προς τη συμβατότητα προς το άρθρο 10 παρ. 2 ή το άρθρο 11, και προς το άρθρο 9 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ.

Κατά την κατάρτιση της γνώμης που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει από τον Οργανισμό να γνωμοδοτήσει σχετικά με την απόφαση της εθνικής ρυθμιστικής αρχής. Εν τοιαύτη περιπτώσει, η δίμηνη προθεσμία που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο παρατείνεται κατά δύο περαιτέρω μήνες.

Σε περίπτωση μη γνωμοδότησης από την Επιτροπή εντός της προθεσμίας που αναφέρεται στο πρώτο και το δεύτερο εδάφιο, θεωρείται ότι η Επιτροπή δεν έχει αντιρρήσεις κατά της απόφασης της ρυθμιστικής αρχής.

2. Μέσα σε 2 μήνες αφού λάβει τη γνώμη της Επιτροπής, η εθνική ρυθμιστική αρχή λαμβάνει την τελική της απόφαση όσον αφορά την πιστοποίηση του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής. Η απόφαση της ρυθμιστικής αρχής και η γνώμη της Επιτροπής δημοσιεύονται από κοινού.

3. Ανά πάσα στιγμή κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, οι ρυθμιστικές αρχές ή/και η Επιτροπή μπορούν να ζητούν από διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και επιχειρήσεις που ασκούν οιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας κάθε πληροφορία σχετική με την εκτέλεση των καθηκόντων τους, σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

4. Οι ρυθμιστικές αρχές και η Επιτροπή τηρούν την εμπιστευτικότητα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών.

5. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές που καθορίζουν τις λεπτομέρειες της ακολουθητέας διαδικασίας για την εφαρμογή των παρ. 1 και 2 του παρόντος άρθρου. Τα μέτρα αυτά, που αποσκοπούν στην τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων του παρόντος κανονισμού διά της συμπληρώσεώς του, θεσπίζονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 28, παρ. 2.

6. Όταν η Επιτροπή λαμβάνει κοινοποίηση πιστοποίησης από διαχειριστή συστημάτων μεταφοράς κατά το άρθρο 9 παρ. 10 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ, η Επιτροπή λαμβάνει απόφαση για την πιστοποίηση. Η ρυθμιστική αρχή συμμορφώνεται προς την απόφαση της Επιτροπής».

Σε συνέχεια των ανωτέρω, καθίσταται σαφές ότι το ενωσιακό και το (εναρμονισμένο) εθνικό πλαίσιο καταρχήν απαγορεύουν κάθε περίπτωση απόκτησης ελέγχου ή οποιουδήποτε δικαιώματος επί διαχωρισμένου Διαχειριστή από επιχειρήσεις που ασκούν δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή φυσικού αερίου.

Ωστόσο, οι ανωτέρω διατάξεις της Οδηγίας (άρθρο 9 παρ. 12), οι οποίες ενσωματώνονται με τις διατάξεις των άρθρων 62 παρ. 6 και 63 παρ. 3γ του Νόμου, έχουν ερμηνευθεί ότι επιτρέπουν κατ' εξαίρεση την απόκτηση συμμετοχής στον Διαχειριστή, εφόσον όμως η εν λόγω συμμετοχή παρέχει στην επιχείρηση (παραγωγής ή/και προμήθειας) μόνον οικονομικά δικαιώματα, δηλαδή το δικαίωμα να λαμβάνει μέρος, χωρίς όμως να μπορεί να συμμετέχει στη διαδικασία λήψης αποφάσεων, να ορίζει μέλη στο Διοικητικό Συμβούλιο και να ασκεί (άμεσα ή έμμεσα) οποιοδήποτε δικαίωμα ψήφου.

Ειδικότερα, το από 22-1-2012 ερμηνευτικό σημείωμα της Επιτροπής «Interpretative Note on Directive 2009/72/EC concerning common rules for the internal market in electricity and directive 2009/73/EC concerning common rules for the internal market in natural gas - The Unbundling Regime» διευκρινίζει ως προς την περίπτωση αυτή: «Article 9(2) Electricity and Gas Directives implies that shareholding can only provide financial rights, i.e. the right to receive dividends, but cannot confer any right to take part in the decision-making process of the company or exercise any influence on the company. The concept of voting rights refers to any voting rights, no matter how limited, including voting rights which do not amount to control» (σελ. 9).

Περαιτέρω, προσδιορίζεται ότι η συνέχιση της πλήρωσης των όρων του άρθρου 9 παρ. 1-2 της Οδηγίας επιτυγχάνεται εφόσον ικανοποιούνται οι κάτωθι σωρευτικές προϋποθέσεις:

(α) η συμμετοχή δεν οδηγεί σε πλειοψηφικό μερίδιο, (β) ο παραγωγός/προμηθευτής δεν αποκτά άμεσα ή έμμεσα δικαιώματα ψήφου,

(γ) ο παραγωγός/προμηθευτής δεν αποκτά άμεσα ή έμμεσα τη δυνατότητα ορισμού μελών στα όργανα που εκπροσωπούν τον Διαχειριστή και

(δ) ο παραγωγός/προμηθευτής δεν αποκτά άμεσα ή έμμεσα οποιαδήποτε μορφή ελέγχου επί του Διαχειριστή ή επί του Συστήματος Μεταφοράς (σελ. 9).

Συνεπώς, σε ενωσιακό επίπεδο έχει διαπλαστεί η έννοια του «παθητικού επενδυτή» (financial investor), δηλαδή του προσώπου που μετέχει σε Διαχειριστή Συστήματος, με μειοψηφικό πακέτο μετοχών, χωρίς δικαιώματα ψήφου και χωρίς συμμετοχή στη διοίκηση. Η έννοια αυτή αναπτύχθηκε και στο έγγραφο της Επιτροπής υπό στοιχεία SWD(2013) 177 final «Ownership Unbundling – The Commission's Practice in assessing the presence of a conflict of interest including in case of Financial Investors». Συγκεκριμένα, αναφέρεται ότι η έννοια του παθητικού επενδυτή πληροί τους όρους του άρθρου 9 παρ. 2 της Οδηγίας:

«However, Article 9(2) does not exclude the holding of purely passive financial rights related to a minority shareholding, i.e. the right to receive dividends, without any voting rights or appointment rights attached to them.

It is underlined that if it were to follow from the assessment that a shareholder with a participation in generation, production and/or supply interests may have an incentive to discriminate, it would still be allowed for this shareholder to maintain a passive minority shareholding in the TSO, without being entitled to directly or indirectly exercising voting rights related to this shareholding, or to appoint board members in the TSO. Its financial rights in relation to its shareholding, in particular the right to receive dividends, would remain unaffected in such case.».

Τέλος, έχει παγιωθεί η πρακτική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ως προς την εξέταση και την έγκριση της συμμετοχής εταιρειών, που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή ή/και προμήθεια, και αποκτούν συμμετοχή σε Διαχωρισμένο Διαχειριστή με το καθεστώς του «παθητικού επενδυτή».

Ενδεικτικά, αναφέρεται η Γνώμη της Επιτροπής υπό στοιχεία C(2014) 3255 final «Rede Eléctrica Nacional S.A. and REN Gasodutos S.A.», στην οποία εξετάστηκε διαδοχικά η πλήρωση των σωρευτικών κριτηρίων του παθητικού επενδυτή:

«The Commission recalls that, on the basis of Article 9(2) of the Electricity and Gas Directives it is possible for conflicting shareholders to hold rights in ownership unbundled TSOs as long as these rights do not entail a majority shareholding, the right to appoint board members or voting rights. The Commission notes that whilst the first two criteria appear to be satisfied, the third criterion is not. The Commission therefore invites ERSE to withhold certification until the participation of EDP is either transferred to a non-conflicted party or until the voting rights connected to it are limited so that only its passive financial rights in relation to its shareholding, in particular the right to receive dividends, would remain.».

Ομοίως δε έκρινε η Επιτροπή και στην υπόθεση C(2018) 6454 final «Italy - Certification of Infrastrutture Trasporto Gas S.p.A.».

Υπό το ανωτέρω πρίσμα, η σκοπούμενη απόκτηση συμμετοχής από την DAMCO, που συνδέεται με εταιρείες δραστηριοποιούμενες στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και στην προμήθεια φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας, τυγχάνει εξέτασης και δύναται να εγκριθεί εφόσον διαπιστωθεί ότι η DAMCO πρόκειται να εισέλθει στη μετοχική σύνθεση της ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ αμιγώς ως «παθητικός μέτοχος - επενδυτής».

III. Η Συμμετοχή της DAMCO στη ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ Α.Ε.

Από την εξέταση των εγγράφων που ετέθησαν υπόψη της Αρχής (Σχετικό 18) προκύπτουν τα εξής:

Η DAMCO αποκτά το 10% του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ, η οποία κατέχει το 66% του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου του ΔΕΣΦΑ. Οι εν λόγω μετοχές είναι προνομιούχες χωρίς δικαίωμα ψήφου. Το προνόμιο που παρέχεται στην DAMCO αφορά στη μερική απόληψη (0,1%), πριν από τις κοινές μετοχές, του διανεμόμενου μερίσματος (SPA, Παράρτημα 8 Δήλωση Προσχώρησης, Όρος 6). Οι εν λόγω μετοχές μπορεί να μετατραπούν σε κοινές υπό την προϋπόθεση ότι οι μέτοχοι της DAMCO (μέλη της οικογένειας Κοπελούζου) δεν δραστηριοποιούνται πλέον στην παραγωγή και προμήθεια φυσικού αερίου ή/και ηλεκτρικής ενέργειας και κατόπιν έγκρισης της ΡΑΕ (Όροι 17 και 18 της Δήλωσης Προσχώρησης).

Περαιτέρω, ο Όρος 9.1. της Δήλωσης Προσχώρησης της DAMCO ρητώς προβλέπει ότι οι διατάξεις των άρθρων 9, 10, 12, 14, 15.5 και 17 της Συμφωνίας Μετόχων της ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ (SHA SENFLUGA) δεν θα εφαρμόζονται στον νέο μέτοχο. Συγκεκριμένα, το άρθρο 9 (Governance of the SPV) προσδιορίζει το πλαίσιο λειτουργίας της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων και του Διοικητικού Συμβουλίου της ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ (σύγκληση, λήψη αποφάσεων, ορισμός μελών Διοικητικού Συμβουλίου). Το άρθρο 10 (Shareholders rights in DESFA) καθορίζει τους όρους εκπροσώπησης των μετόχων της ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ στον ΔΕΣΦΑ, ήτοι τη συμμετοχή τους στη Γενική Συνέλευση, τον ορισμό Διευθύνοντος Συμβούλου και μελών Διοικητικού Συμβουλίου στον ΔΕΣΦΑ, όπως και τον ορισμό Οικονομικού Διευθυντή στον Διαχειριστή. Το άρθρο 12 (Deadlock) ρυθμίζει τις περιπτώσεις, που τυχόν προκύψει αδυναμία λήψης απόφασης στη Γενική Συνέλευση (Γ.Σ.) ή στο Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) της ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ. Περαιτέρω, το άρθρο 14 (Information - Inspection and Reporting) καθορίζει τους όρους άσκησης του δικαιώματος πληροφόρησης και ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των μετόχων όσον αφορά την ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ και τον ΔΕΣΦΑ. Ακόμη, η παρ. 5 του άρθρου 15 (Transfer of shares at the level of Shareholders) σχετίζεται με τη μεταβίβαση μετοχών των θυγατρικών ή των συνδεδεμένων εταιρειών των μετόχων, ενώ το άρθρο 17 (Service Level Agreements - Secondments with DESFA) θέτει τους όρους για την παροχή υπηρεσιών και απόσπασης προσωπικού από τους μετόχους της ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ προς τον ΔΕΣΦΑ.

Συνεπώς, η πρόβλεψη εκ του Όρου 9.1. της Δήλωσης Προσχώρησης περί εξαίρεσης της DAMCO από τα δικαιώματα των μετόχων, που ορίζονται στα άρθρα 9, 10, 12, 14, 15.5 και 17 της Συμφωνίας Μετόχων της ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ, συνεπάγεται ότι πράγματι η DAMCO δεν θα δύναται να συμμετέχει με ψήφο στη Γενική Συνέλευση, ούτε να ορίζει μέλη Διοικητικού Συμβουλίου στη ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ και, προφανώς, δεν θα συνυπολογίζεται για τον σχηματισμό απαρτίας/πλειοψηφίας. Ως έπεται, πολλώ δε μάλλον, η DAMCO δεν θα δύναται να συμμετέχει στη Γενική Συνέλευση ή να ορίζει μέλη Διοικητικού Συμβουλίου ή στελέχη στον ΔΕΣΦΑ.

Περαιτέρω, στη Δήλωση Προσχώρησης περιλαμβάνεται όρος (Όρος 8.2), ο οποίος επιβάλλει στη DAMCO να απέχει από την προσβολή οποιασδήποτε απόφασης της Γενικής Συνέλευσης και του Διοικητικού Συμβουλίου, η οποία καταργεί ή περιορίζει το δικαίωμα προτίμησής της κατά την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου, εφόσον προβάλλεται ότι η άσκηση του δικαιώματος προτίμησης πρέπει να καταργηθεί ή να περιοριστεί ώστε η ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ ή ο ΔΕΣΦΑ να συμμορφώνεται με την Οδηγία, τον Ενεργειακό Νόμο και/ή την Πιστοποίηση ΔΕΣΦΑ ή άλλως για να μην τεθεί σε κίνδυνο η Πιστοποίηση του ΔΕΣΦΑ, σε περίπτωση που η άσκηση αυτού του δικαιώματος προτίμησης θα δύναται να έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση της συμμετοχής της DAMCO στο συνολικό μετοχικό κεφάλαιο της ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ.

Επιπρόσθετα, ο Όρος 9.2 της Δήλωσης Προσχώρησης αποκλείει τη συμμετοχή της DAMCO σε οποιοδήποτε διεργασίες αφορούν στην τροποποίηση των διατάξεων της Συμφωνίας Μετόχων, που δεν καταλαμβάνουν τον νέο μέτοχο («The New Shareholder shall not participate in the negotiations of the amendments of the provisions of the Shareholders Agreement, which do not apply upon it [...]»). Συνεπώς, προκύπτει ότι η DAMCO δεν θα έχει οποιαδήποτε, άμεση ή έμμεση, ανάμιξη σε οποιαδήποτε σκοπούμενη τροποποίηση των άρθρων 9, 10, 12, 14, 15.5 και 17 της Συμφωνίας Μετόχων της ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ.

Τέλος, η Δήλωση Προσχώρησης (Όρος 15.2) θέτει το πλαίσιο άσκησης από την DAMCO του δικαιώματος πληροφόρησης, το οποίο παγίως αναγνωρίζεται στους μετόχους ανωνύμων εταιρειών (άρθρο 141 παρ. 6 ν. 4548/2018). Συγκεκριμένα προβλέπεται ότι η DAMCO θα οφείλει να αιτιολογήσει ότι η άσκηση του εν λόγω δικαιώματος δεν οδηγεί σε παραβίαση του μοντέλου ιδιοκτησιακού διαχωρισμού, σύμφωνα με την Οδηγία, τον Ενεργειακό Νόμο και την Απόφαση Πιστοποίησης του ΔΕΣΦΑ. Ακολούθως, τα αρμόδια όργανα της ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ θα εξετάζουν τους ισχυρισμούς της DAMCO προκειμένου να κρίνουν σε αιτιολογημένη βάση («acting reasonably») για τη σκοπιμότητα παροχής της αιτούμενης πληροφόρησης. Επιπλέον, διευκρινίζεται ότι, αφενός η DAMCO απαγορεύεται να ασκεί το εν λόγω δικαίωμα στην περίπτωση που η πληροφορία που ζητείται αποτελεί εμπορικά ευαίσθητη πληροφορία, σύμφωνα με το άρθρο 62 παρ. 5 του ν. 4001/2011, αφετέρου οφείλει να απέχει από την παρακολούθηση των συνεδριάσεων της Γενικής Συνέλευσης, εφόσον συζητούνται τέτοιες ευαίσθητες εμπορικές πληροφορίες.

Στο πλαίσιο του δικαιώματος πληροφόρησης, αναγνωρίζεται μεν στην DAMCO το δικαίωμα να παρίσταται στη Γενική Συνέλευση της ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ με έναν εκπρόσωπό της, χωρίς δικαίωμα ψήφου (Όρος 9.3 Δήλωσης Προσχώρησης). Διευκρινίζεται πάντως ότι, στην περίπτωση που η Γενική Συνέλευση λαμβάνει χώρα μέσω της ανταλλαγής εγγράφων, τότε οι αποφάσεις θα ελέγχονται προκειμένου να απαλειφθούν ευαίσθητες πληροφορίες που απαγορεύεται να κοινοποιούνται στην DAMCO (Όρος 9.3 Δήλωσης Προσχώρησης).

Ακόμη, η DAMCO διαθέτει δικαιώματα συγκατάθεσης/αρνησικυρίας που ενεργοποιούνται μόνο στην περίπτωση κατά την οποία η ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ σκοπεύει να επιδιώξει μια νέα σημαντική επένδυση, η οποία ενδέχεται να επηρεάσει το οικονομικό προφίλ της ίδιας. Τα ανωτέρω δικαιώματα φαίνεται να αποσκοπούν στη διαφύλαξη του εννόμου συμφέροντος του παθητικού μετόχου - επενδυτή για την προστασία της επένδυσής του και της διατήρησης μίας ελάχιστης ροής μερισμάτων, καθότι δεν εκπροσωπείται στα εταιρικά όργανα και τη διαχείριση της ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ. Ρητώς διευκρινίζεται ότι τα εν λόγω δικαιώματα συγκατάθεσης/αρνησικυρίας δεν δύνανται να ασκηθούν από τη DAMCO στην περίπτωση που η εν λόγω επένδυση υλοποιείται από τον ΔΕΣΦΑ (Όρος 10 της Συμφωνίας Προσχώρησης). Συναφώς, επισημαίνεται ότι το άρθρο 16 της Συμφωνίας Μετόχων της ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ προβλέπει ότι η ανάπτυξη νέων υποδομών φυσικού αερίου θα γίνεται μέσω του ΔΕΣΦΑ και μόνο στην περίπτωση που δεν υπάρχει πρόθεση υλοποίησης από αυτόν, θα μπορεί η ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ ή οι μέτοχοι αυτής να αναπτύξουν το έργο.

Τέλος, προβλέπεται (Όρος 13.1 Δήλωση Προσχώρησης) ότι, σε περίπτωση που η ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ σκοπεύει να ασκήσει τα δικαιώματα απόκτησης (πρόσθετων) μετοχών στον ΔΕΣΦΑ, εφόσον η οικογένεια Κοπελούζου συνεχίζει να δραστηριοποιείται στην παραγωγή ή/και προμήθεια, τότε η συμμετοχή της DAMCO στον ΔΕΣΦΑ (είτε μέσω της ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ είτε μέσω άλλης εταιρείας) θα υπόκειται στην έγκριση της ΡΑΕ.

IV. Τελική Αξιολόγηση

(α) Το καθεστώς της DAMCO ως μετόχου μειοψηφίας - παθητικού επενδυτή.

Όπως προκύπτει από την επισκόπηση των εγγράφων που υποβλήθηκαν από τη ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ για τη σχεδιαζόμενη συναλλαγή, η DAMCO πρόκειται να εισέλθει ως μέτοχος μειοψηφίας (10%) στη ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ, αποκτώντας προνομιακές μετοχές χωρίς δικαίωμα ψήφου (Όρος 8 Δήλωσης Προσχώρησης). Περαιτέρω, η DAMCO, καίτοι έχει δικαίωμα συμμετοχής στις συνεδριάσεις της Γενικής Συνέλευσης της ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ (Όρος 9.3 Δήλωσης Προσχώρησης), δεν έχει δικαίωμα ψήφου για τη λήψη αποφάσεων, μεταξύ των οποίων και για τον ορισμό των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου. Επιπλέον, η DAMCO δεν ορίζει μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ ούτε συμμετέχει στις συνεδριάσεις του.

Επιπρόσθετα, είναι σαφές ότι ο νέος μέτοχος της ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ δεν δύναται να μετέχει στη Γενική Συνέλευση και στο Διοικητικό Συμβούλιο του ΔΕΣΦΑ και δεν δύναται να ορίσει μέλη Διοικητικού Συμβουλίου ή στελέ-

χη του Διαχειριστή (βλ. συνολικά τον Όρο 9.1 της Δήλωσης Προσχώρησης, με τον οποίο ο νέος μέτοχος εξαιρείται από τις διατάξεις των άρθρων 9, 10, 12, 14, 15.5 και 17 της Συμφωνίας Μετόχων της ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ). Σημειώνεται ότι η DAMCO δεν δύναται να συμμετάσχει στην τροποποίηση της Συμφωνίας Μετόχων της ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ, στον βαθμό που θα αφορά διατάξεις της, οι οποίες περιλαμβάνονται στις εξαιρέσεις, όπως είναι αυτές που διέπουν τη λειτουργία των οργάνων της ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ, τα δικαιώματα των μετόχων της ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ στον ΔΕΣΦΑ, τις σχέσεις ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ και ΔΕΣΦΑ, το δικαίωμα πληροφόρησης και της ανταλλαγής μετοχών (Όρος 9.2 της Δήλωσης Προσχώρησης).

Ακόμη, με τη Δήλωση Προσχώρησης (Παράρτημα 8 του SPA), λαμβάνεται πρόσθετη μέριμνα, προκειμένου η DAMCO:

α) να μην δύναται να αντιταχθεί στις αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης ή/και του Διοικητικού Συμβουλίου της ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ, οι οποίες καταργούν ή περιορίζουν το δικαίωμα προτίμησης του νέου μετόχου στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου και (οι οποίες αποφάσεις) λαμβάνονται προκειμένου η εταιρεία να συμμορφωθεί με το μοντέλο ιδιοκτησιακού διαχωρισμού (Όρος 8.2 Δήλωσης Προσχώρησης),

β) να μην έχει πρόσβαση σε εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες. Για το λόγο αυτό, οφείλει να αιτιολογεί τα αιτήματά της περί παροχής πληροφόρησης και να αναμένει την έγκρισή τους από το αρμόδιο όργανο της εταιρείας. Περαιτέρω, απαγορεύεται στην εταιρεία η άσκηση του δικαιώματος πληροφόρησης εφόσον τα σχετικά στοιχεία έχουν κατηγοριοποιηθεί ως εμπιστευτικά. Επιπλέον, ο νέος μέτοχος υποχρεούται να απέχει από την παρακολούθηση συνεδριάσεων των Γενικών Συνελεύσεων, εφόσον πρόκειται να συζητηθούν και θέματα που εμπιρεύουν εμπιστευτικά δεδομένα (βλ. συνδυαστικά τους Όρους 9.3 και 15.2 της Δήλωσης Προσχώρησης, καθώς και τον Όρο 9.1 περί εξαίρεσης του νέου μετόχου από το δικαίωμα του άρθρου 14 της Συμφωνίας Μετόχων της ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ περί ενημέρωσης και επιθεώρησης των βιβλίων και στοιχείων της ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ και ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των μετόχων),

γ) να μην δύναται να παρέχει υπηρεσίες ή προσωπικό στον ΔΕΣΦΑ (Όρος 9.1 της Δήλωσης Προσχώρησης περί εξαίρεσης από το άρθρο 16 της Συμφωνίας Μετόχων της ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ),

δ) να μην δύναται να αντιταχθεί στη λήψη αποφάσεων για την ανάπτυξη νέων έργων από τον ΔΕΣΦΑ. Αντιθέτως, στην περίπτωση που οι νέες επενδύσεις πρόκειται να υλοποιηθούν από τη ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ, τότε, αναλόγως του ύψους των επενδύσεων, η DAMCO δύναται να συμμετέχει στη λήψη αποφάσεων, μέσω της άσκησης του δικαιώματος αρνησικυρίας (Όρος 10 της Δήλωσης Προσχώρησης).

Επομένως, συνάγεται ότι η συμμετοχή της DAMCO στη ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ έχει διαμορφωθεί κατά τρόπο ώστε να πληρούνται οι όροι του παθητικού επενδυτή. Πράγματι, όπως απορρέει, η DAMCO πρόκειται να είναι μέτοχος μειοψηφίας στον μέτοχο πλειοψηφίας του Διαχειριστή, χωρίς δικαίωμα συμμετοχής στη Γενική Συνέλευση ή

στο Διοικητικό Συμβούλιο του ΔΕΣΦΑ, χωρίς δικαίωμα ορισμού μελών Διοικητικού Συμβουλίου του ΔΕΣΦΑ ή στελεχών ή προσωπικού του Διαχειριστή, χωρίς δικαίωμα ψήφου στη Γενική Συνέλευση της ΣΕΦΛΟΥΓΚΑ, χωρίς δικαίωμα ορισμού μελών Διοικητικού Συμβουλίου της ΣΕΦΛΟΥΓΚΑ και χωρίς δικαίωμα συμμετοχής στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΣΕΦΛΟΥΓΚΑ και στα όργανα και την εν γένει διακυβέρνηση - διαχείριση της εταιρείας. [ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟ].

Ωστόσο, λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις του ισχύοντος καταστατικού της ΣΕΦΛΟΥΓΚΑ (όπως αυτό τροποποιήθηκε κατά την από 25-7-2019 Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Εταιρείας), αναδύεται το ενδεχόμενο να προκύψει στο μέλλον περίπτωση σύγκρουσης συμφερόντων, μέσω της ενεργού συμμετοχής της DAMCO S.A. στον ορισμό μελών του Διοικητικού Συμβουλίου του ΔΕΣΦΑ και στη διαδικασία λήψης αποφάσεων επί κρίσιμων θεμάτων, αρμοδιότητας του Διαχειριστή.

Συγκεκριμένα, το άρθρο 22 παρ. 4 του (προσφάτως τροποποιημένου) καταστατικού της ΣΕΦΛΟΥΓΚΑ προβλέπει τη δυνατότητα να μεταφερθούν στη Γενική Συνέλευση, προς δική της απόφαση, θέματα που εν γένει αποφασίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο και μάλιστα κατά ομοφωνία, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 14 παρ. 2 του καταστατικού. Στα θέματα αυτά περιλαμβάνεται (αριθμ. [γ]) και η τροποποίηση της Συμφωνίας Μετόχων του ΔΕΣΦΑ. Περαιτέρω, αναφέρεται ότι, σε περίπτωση που κληθεί να αποφασίσει σχετικά η Γενική Συνέλευση, η απαρτία υπολογίζεται στη βάση του 89% του Καταβεβλημένου Κεφαλαίου. Εν προκειμένω, η αναφορά σε «Καταβεβλημένο Κεφάλαιο» συνεπάγεται ότι αποκτά δικαίωμα συμμετοχής και ψηφοφορίας κάθε μέτοχος, άρα και η DAMCO.

Επιπρόσθετα, το νέο άρθρο 23 του καταστατικού της ΣΕΦΛΟΥΓΚΑ πραγματεύεται τη δυνατότητα μεταφοράς στη Γενική Συνέλευση, προς δική της απόφαση, θεμάτων που αποφασίζει το Διοικητικό Συμβούλιο κατά τη διαδικασία της «Εξαιρετικής Απαρτίας και Πλειοψηφίας», σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 14 παρ. 1 του καταστατικού. Σχετικώς προβλέπεται ως εναλλακτική έσχατη λύση ότι, για τη λήψη απόφασης από τη Γενική Συνέλευση, απαιτείται να «παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται μέτοχοι που εκπροσωπούν τουλάχιστον το 79% του καταβεβλημένου κεφαλαίου». Η αναφορά σε «καταβεβλημένο κεφάλαιο» συντείνει στη θεώρηση ότι η DAMCO θα δύναται να μετέχει με δικαίωμα ψήφου στη Γενική Συνέλευση για τη λήψη απόφασης επί θεμάτων όπως η έναρξη διαδικασιών κατά της ΡΑΕ σε σχέση με τη μεθοδολογία των τιμών που ισχύουν για τον ΔΕΣΦΑ (άρθρο 14 παρ. 1γ), η έγκριση στρατηγικής επί προτάσεως κανονισμού/τιμολόγησης (άρθρο 14 παρ. 1θ) και ο διορισμός CEO και CFO του ΔΕΣΦΑ (άρθρο 14 παρ. 1ιβ).

Είναι προφανές ότι οι ανωτέρω διατάξεις του καταστατικού, ως έχουν, καταλήγουν στην αναγνώριση δυνατότητας της DAMCO να αποκτά «δικαιώματα», υπό την έννοια του Κανονισμού 139/2004, και «έλεγχου» επί του Διαχωρισμένου Διαχειριστή, καθώς και επί του Συστήματος. Επομένως, οι εν λόγω διατάξεις είναι εγγενώς ασύμβατες με τους όρους του ιδιοκτησιακού διαχωρισμού.

Λαμβάνοντας, ωστόσο, υπόψη ότι, σύμφωνα με το σημείο (D) της Σύμβασης Αγοραπωλησίας Μετόχων (SPA), τα δικαιώματα του Νέου Μετόχου προσδιορίζονται κατ' αποκλειστικότητα στη Δήλωση Προσχώρησης και στην Τροποποίηση του SHA και τελούν υπό την προϋπόθεση συμμόρφωσης με τους όρους του «Unbundling» (SPA, σελ. 3, σημείο D). Ως έπεται, το καταστατικό της ΣΕΦΛΟΥΓΚΑ δέον να τροποποιηθεί με την είσοδο της DAMCO στη μετοχική σύνθεση της ΣΕΦΛΟΥΓΚΑ, ώστε να εναρμονίζεται με τις προβλέψεις του υπερέχοντος SPA και, σε κάθε περίπτωση, με τον σκοπό αυτού.

Προς αποτροπή δημιουργίας σύγχυσης, αοριστίας ή σύγκρουσης με τους όρους του ιδιοκτησιακού διαχωρισμού, θα πρέπει ο όρος «καταβεβλημένο κεφάλαιο» να αντικατασταθεί ώστε να είναι απολύτως σαφές ότι η DAMCO δεν πρόκειται να διαθέτει δικαίωμα ψήφου στις σχετικές Γενικές Συνελεύσεις (π.χ. αντικατάσταση του όρου «καταβεβλημένο κεφάλαιο» από τον όρο «δικαιώματα ψήφου» ή τον όρο «δικαίωμα συμμετοχής στη Γενική Συνέλευση», όπως αντίστοιχα λαμβάνεται μέριμνα στον Όρο 7.1 της Σύμβασης Προσχώρησης ή στα άρθρα 17 παρ. 2, 18 παρ. 1 και 19 παρ. 1 του καταστατικού της ΣΕΦΛΟΥΓΚΑ).

Τέλος, λαμβάνοντας υπόψη τις διακριτές δηλώσεις των μετόχων της ΣΕΦΛΟΥΓΚΑ (SNAM, ENAGAS και Fluxys) περί μη σύναψης διακριτής συμφωνίας εκάστου εκ των τριών με την DAMCO, δύναμι της οποίας να ενδέχεται να αποκτήσει η τελευταία «εμμέσως» δικαιώματα ελέγχου επί της ΣΕΦΛΟΥΓΚΑ (Σχτικό 18ζ), διασφαλίζεται καταρχήν επαρκώς η τήρηση του συναφούς όρου του άρθρου 9 της Οδηγίας 2009/73, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 139/2004 του Συμβουλίου «για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων».

Στα πλαίσια αυτά, υπό τον όρο της αναμόρφωσης των ανωτέρω διατάξεων του Καταστατικού της ΣΕΦΛΟΥΓΚΑ, συνάγεται ότι η DAMCO εισέρχεται στη μετοχική σύνθεση της ΣΕΦΛΟΥΓΚΑ ως μέτοχος μειοψηφίας, χωρίς να αποκτά άμεσα ή έμμεσα (α) δικαιώματα ψήφου στη ΣΕΦΛΟΥΓΚΑ ή/και στον ΔΕΣΦΑ, (β) δυνατότητα ορισμού μελών στα όργανα που εκπροσωπούν τον Διαχειριστή και (γ) οποιαδήποτε μορφή/δυνατότητα ελέγχου επί του ΔΕΣΦΑ ή επί του Συστήματος Μεταφοράς.

Συνεπώς, υπό τους ανωτέρω όρους, η DAMCO πληροί τις σωρευτικές προϋποθέσεις αναγνώρισής της ως παθητικού μετόχου - επενδυτή, όπως εξειδικεύεται στο ενωσιακό δίκαιο (το από 22-1-2012 ερμηνευτικό σημείωμα της Επιτροπής «The Unbundling Regime», το έγγραφο της Επιτροπής υπό στοιχεία SWD(2013) 177 final «Ownership Unbundling - The Commission's Practice in assessing the presence of a conflict of interest including in case of Financial Investors» και την παγιωμένη προσέγγιση της Επιτροπής, όπως διατυπώθηκε στις υποθέσεις C(2014) 3255 final «Rede Elétrica Nacional S.A. and REN Gasodutos S.A.» και C(2018) 6454 final «Italy - Certification of Infrastrutture Trasporto Gas S.p.A.».). Επομένως, η σκοπούμενη συναλλαγή πληροί τους όρους των άρθρων 9 παρ. 2 και 12 και 10 παρ. 3-6 της Οδηγίας, καθώς και των άρθρων 19, 62 παρ. 6, 63, 64

παρ. 3 και 14 του Νόμου και δύναται να εγκριθεί, χωρίς να παρίσταται ανάγκη επανεκκίνησης της διαδικασίας πιστοποίησης του ΔΕΣΦΑ.

(β) Διαδικασίες διαφύλαξης της εμπιστευτικότητας των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών και στοιχείων

Είναι σαφές ότι τυχόν δυνατότητα του παραγωγού - προμηθευτή, που φέρει την ιδιότητα του (παθητικού) μετόχου, να λαμβάνει γνώση εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών και στοιχείων δύναται να καταλήγει στην αθέμιτη χορήγηση εμπορικού πλεονεκτήματος και στη στρέβλωση του υγιούς ανταγωνισμού. Ένα τέτοιο ενδεχόμενο εν τέλει καταστρατηγεί την έννοια του ιδιοκτησιακά διαχωρισμένου Διαχειριστή που είναι απολύτως ανεξάρτητος από συμφέροντα της παραγωγής ή/και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή/και φυσικού αερίου.

Προφανώς, η απαίτηση της τήρησης της εμπιστευτικότητας των πληροφοριών, που συλλέγει και διαχειρίζεται ο ΔΕΣΦΑ, είναι ιδιαίτερα κρίσιμη δεδομένου του στρατηγικού τους χαρακτήρα. Συνεπώς, δέον να διασφαλίζεται επαρκώς ότι υφίστανται αποτελεσματικοί μηχανισμοί και διαδικασίες που αποτρέπουν τη μεροληπτική και τυχαία κοινοποίηση στην DAMCO πληροφοριών, που αφορούν τις δραστηριότητες του Διαχειριστή ή δεδομένα του ΕΣΦΑ.

Συναφώς, επισημαίνεται ότι το νομικό πλαίσιο ήδη προνοεί για τη διασφάλιση ενός υψηλού επιπέδου προστασίας των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών, μέσω της επιβολής στον Διαχειριστή της υποχρέωσης εχεμύθειας.

Ειδικότερα, το άρθρο 16 «Εχεμύθεια των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς και των ιδιοκτητών συστημάτων μεταφοράς» της Οδηγίας ορίζει τα εξής:

«1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 30 ή οποιασδήποτε άλλης νόμιμης υποχρέωσης κοινοποίησης πληροφοριών, κάθε διαχειριστής συστήματος μεταφοράς [...] τηρεί την εμπιστευτικότητα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών, οι οποίες περιέρχονται εις γνώση του κατά την εκτέλεση των δραστηριοτήτων του και αποτρέπει τη με μεροληπτικό τρόπο κοινοποίηση πληροφοριών που αφορούν τις δικές του δραστηριότητες και ενδέχεται να παρέχουν εμπορικά πλεονεκτήματα. Συγκεκριμένα πρέπει να μην κοινοποιεί οποιεσδήποτε εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες στα λοιπά μέρη της επιχείρησης, εκτός εάν είναι αναγκαίο για την εκτέλεση επιχειρηματικής συναλλαγής. [...].

2. Κατά την αγορά ή την πώληση φυσικού αερίου από συνδεδεμένες επιχειρήσεις, οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς, αποθήκευσης ή/και ΥΦΑ δεν καταχρώνται των εμπορικώς ευαίσθητων πληροφοριών που λαμβάνουν από τρίτους κατά την παροχή ή τη διαπραγμάτευση παροχής πρόσβασης στο σύστημα.

3. Οι πληροφορίες που είναι απαραίτητες για έναν πραγματικό ανταγωνισμό και για την αποτελεσματική λειτουργία της αγοράς, δημοσιεύονται. Η υποχρέωση αυτή δεν θίγει την προστασία των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών.»

Περαιτέρω, το άρθρο 62 του Νόμου ορίζει ότι: «5. Οι Διαχειριστές Συστημάτων Μεταφοράς Φυσικού Αερίου και το προσωπικό τους υπόκεινται στις υποχρεώσεις

εχεμύθειας, σύμφωνα με το άρθρο 66 του παρόντος ως προς τις εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες, οι οποίες περιέρχονται σε γνώση τους κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους. Οι εν λόγω πληροφορίες δεν διαβιβάζονται σε επιχειρήσεις που ασκούν οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή Φυσικού Αερίου.»

Περαιτέρω, το άρθρο 66 του Νόμου προβλέπει ότι: «1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 89 του παρόντος ή άλλης διάταξης που καθορίζει υποχρέωση κοινοποίησης πληροφοριών, οι Διαχειριστές Συστημάτων Φυσικού Αερίου διαφυλάσσουν τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών που περιέρχονται σε γνώση τους κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους και αποτρέπουν τη μεροληπτική κοινοποίηση πληροφοριών που αφορούν στις δικές τους δραστηριότητες και ενδέχεται να παρέχουν εμπορικά πλεονεκτήματα.

2. Απαγορεύεται στους Διαχειριστές Συστημάτων Φυσικού Αερίου:

(α) Η κοινοποίηση τυχόν εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών στα λοιπά μέρη της επιχείρησης, εκτός εάν η κοινοποίηση αυτή απαιτείται για την εκτέλεση επιχειρηματικής συναλλαγής. [...].

3. Κατά την αγορά ή πώληση Φυσικού Αερίου από Συνδεδεμένες με αυτούς Επιχειρήσεις οι Διαχειριστές Συστημάτων Φυσικού Αερίου υποχρεούνται να μην καταχρώνται τις εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες, τις οποίες λαμβάνουν από τρίτους κατά την παροχή ή τη διαπραγμάτευση παροχής πρόσβασης στο σύστημα. [...].

5. Με την επιφύλαξη της κοινοποίησης πληροφοριών στη ΡΑΕ, απαγορεύεται στα πρόσωπα που ασκούν ή άσκησαν δραστηριότητα για λογαριασμό Διαχειριστή Συστήματος Φυσικού Αερίου είτε ως μέλη του διοικητικού συμβουλίου του είτε ως προσωπικό του είτε ως απασχολούμενοι με ή χωρίς αμοιβή, με έμμισθη εντολή ή με οποιαδήποτε άλλη έννομη σχέση στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Διαχειριστή Συστήματος Φυσικού Αερίου, να γνωστοποιούν σε οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο και σε οποιαδήποτε δημόσια αρχή τις πληροφορίες ή τα στοιχεία που έχουν χαρακτηριστεί ως εμπορικά ευαίσθητες/α και συνιστούν επιχειρηματικό απόρρητο.

6. Σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων του παρόντος άρθρου επιβάλλονται οι προβλεπόμενες από το άρθρο 36 του παρόντος νόμου διοικητικές κυρώσεις. Με απόφαση της ΡΑΕ, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και αναρτάται στην ιστοσελίδα της ΡΑΕ, καθορίζονται οι λεπτομέρειες σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.»

Περαιτέρω, η ΡΑΕ, με την απόφαση 460/2019 «Επί της αριθμ. ΡΑΕ Ι- 252654/14-1-2019 αίτησης της ΔΕΣΦΑ Α.Ε. για την αναθεώρηση της αριθμ. 1220/2018 απόφασης ΡΑΕ "για την Τελική Πιστοποίηση κ.λπ."» (Σχετικό 14), έθεσε τον όρο διαφύλαξης της εμπιστευτικότητας των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών ως εξής:

«2.10 Σύμφωνα και με τα οριζόμενα στο άρθρο 66 ν. 4001/2011, καθώς και στο Καταστατικό της ΔΕΣΦΑ Α.Ε., ο Διαχειριστής οφείλει να αποτρέπει τη μεροληπτική κοινοποίηση πληροφοριών που αφορούν στα επιχει-

ρηματικά απόρρητα. Επιπρόσθετα, οφείλει να διασφαλίζει την εμπιστευτικότητα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών, ιδίως των πληροφοριών που δύνανται να συνδέονται με ζητήματα στρατηγικού σχεδιασμού της ΔΕΣΦΑ Α.Ε. ή με εμπιστευτικά δεδομένα της λειτουργίας των ενεργειακών αγορών, καθώς και των πληροφοριών που δύνανται να παράσχουν καθ' οιονδήποτε τρόπο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα σε επιχείρηση που δραστηριοποιείται στην αγορά της ενέργειας. Ο Διαχειριστής οφείλει να υποβάλλει σε ετήσια βάση στην ΡΑΕ, έκθεση αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών διαφύλαξης της εμπιστευτικότητας και προστασίας των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών.».

Επιπρόσθετα, το άρθρο 19 (παρ. 19.3 και 19.4) του καταστατικού του ΔΕΣΦΑ, το οποίο Καταστατικό –όπως ρητώς δήλωσε η ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ (Σχετικό 18η, σελ. 6)– δεν θα τροποποιηθεί συνεπεία της επικείμενης συναλλαγής, ορίζει τη συναφή υποχρέωση εχεμύθειας των μελών Διοικητικού Συμβουλίου, ως έπεται:

«19.3 Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου υποχρεούνται να διαφυλάσσουν τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών που περιέρχονται σε γνώση τους κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, να αποτρέπουν τη μεροληπτική κοινοποίηση πληροφοριών που αφορούν στις δικές τους δραστηριότητες και ενδέχεται να παρέχουν εμπορικά πλεονεκτήματα. Η υποχρέωση αυτή καθώς και να μην καταχρώνται τις εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες, τις οποίες λαμβάνουν από τρίτους κατά την παροχή ή τη διαπραγμάτευση παροχής πρόσβασης στο Ε.Σ.Φ.Α.

19.4 Με την επιφύλαξη της κοινοποίησης πληροφοριών στη Ρ.Α.Ε., σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, απαγορεύεται στα πρόσωπα που ασκούν ή άσκησαν δραστηριότητα για λογαριασμό της Εταιρείας, ως μέλη του Διοικητικού της Συμβουλίου να γνωστοποιούν σε οποιοδήποτε φυσικό ή Νομικό Πρόσωπο και σε οποιαδήποτε δημόσια Αρχή τις πληροφορίες ή τα στοιχεία που έχουν χαρακτηριστεί ως εμπορικά ευαίσθητες/α και συνιστούν επιχειρηματικό απόρρητο.».

Επιπλέον, ο Κώδικας Δεοντολογίας του ΔΕΣΦΑ (Κεφάλαιο 7) περιέχει προβλέψεις ως προς τον χαρακτηρισμό των πληροφοριών που εμπίπτουν στη έννοια των «εμπιστευτικών» και των «εμπορικά ευαίσθητων», καθώς και τις αναλυτικές υποχρεώσεις του προσωπικού του Διαχειριστή σχετικά με την αναγνώριση και τον χειρισμό τους.

Επίσης, σημειώνεται ότι ο Όρος 9.1 της Δήλωσης Προσχώρησης εξαιρεί τον νέο μέτοχο από το δικαίωμα του άρθρου 14 της Συμφωνίας Μετόχων της ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ περί ενημέρωσης και επιθεώρησης των βιβλίων και στοιχείων της ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ και ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των μετόχων.

Περαιτέρω, οι Όροι 15.1 και 15.2 της Δήλωσης Προσχώρησης της DAMCO περιέχουν διατάξεις για την πρόσβασή της σε εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες, επισημαίνοντας ότι σκοπείται σε κάθε περίπτωση η συμμόρφωση με την Οδηγία, τον Νόμο και την Απόφαση Πιστοποίησης του Διαχειριστή. Σχετικώς, προβλέπεται ότι ο Νέος Μέτοχος οφείλει να τεκμηριώσει το ενδιαφέρον του για πληροφόρηση ενώπιον ενός αρμοδίου

οργάνου της ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ, το οποίο και θα αξιολογήσει το αν η αιτούμενη ενημέρωση πρέπει ή όχι να χορηγηθεί. Προκειμένου, ωστόσο για την αποτελεσματικότητα της εφαρμογής του εν λόγω όρου, είναι κρίσιμο να προσδιορίζεται το εν λόγω αρμόδιο όργανο και να γνωστοποιείται η σύνθεσή του και οι όροι λειτουργίας του στη ΡΑΕ.

Περαιτέρω, ο Όρος 15.2 της Δήλωσης Προσχώρησης προβλέπει την υποχρέωση αποχής ή/και αποχώρησης της DAMCO από τη Γενική Συνέλευση, εφόσον η συζήτηση επί ορισμένων θεμάτων συνδέεται με την αποκάλυψη εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών. Ωστόσο, η ταυτοποίηση των εν λόγω θεμάτων ή/και πληροφοριών δεν πρέπει να καταλείπεται στην ευχέρεια ή/και επιμέλεια της DAMCO και των λοιπών μετόχων. Αντίθετα, για την αποτελεσματική εφαρμογή της σχετικής πρόβλεψης, θα πρέπει να ορίζεται το αρμόδιο όργανο, το οποίο θα είναι επιφορτισμένο με την τήρηση της υποχρέωσης της εμπιστευτικότητας κατά τη Γενική Συνέλευση. Το εν λόγω όργανο θα μεριμνά ομοίως για την τήρηση της εμπιστευτικότητας και στην περίπτωση που η Γενική Συνέλευση διενεργείται βάσει ανταλλαγής εγγράφων (Όρος 9.3 της Δήλωσης Προσχώρησης). Περαιτέρω, το εν λόγω όργανο θα διασφαλίζει ότι τόσο τα θέματα της Ημερήσιας Διάταξης όσο και οι αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης εξετάζονται υπό το πρίσμα της τήρησης της εμπιστευτικότητας, πριν κοινοποιηθούν στον νέο μέτοχο, ώστε να απαλείφονται πληροφορίες και στοιχεία που δύνανται να του παράσχουν αθέμιτο πλεονέκτημα. Σχετικώς, σημειώνεται ότι τα άρθρα 13 παρ. 2 και 19 παρ. 1 του προσφάτως τροποποιημένου καταστατικού της ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ αναφέρουν ότι η πρόσκληση στη Γενική Συνέλευση «πρέπει να συνοδεύεται από αντίγραφο σχετικών και συνοδευτικών εγγράφων που θα συζητηθούν κατά τη συνεδρίαση.».

Επομένως, θα πρέπει να υπάρξει πρόνοια ότι τα σχετικά έγγραφα δεν περιέχουν εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες, ως ανωτέρω επεξηγήθηκε.

Τέλος, λαμβάνοντας υπόψη τις εγγυήσεις του νομικού πλαισίου (Οδηγία, Νόμος, Απόφαση Πιστοποίησης) και των στοιχείων που παρείχαν η ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ και ο ΔΕΣΦΑ (Σχετικά 18η και 19, αντιστοίχως), τεκμαίρεται ότι υφίσταται επαρκές επίπεδο προστασίας για τη διαφύλαξη της εμπιστευτικότητας των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών: Αφενός, εντός του ΔΕΣΦΑ, αποτρέπεται η κοινοποίηση των εν λόγω πληροφοριών στους μετόχους του, δηλαδή και στη ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ, αφετέρου, εντός της ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ, τα δικαιώματα του νέου μετόχου είναι αυστηρώς περιορισμένα και υπόκεινται στην έγκριση του αρμοδίου οργάνου.

Ωστόσο, για την αποτελεσματική εφαρμογή των ανωτέρω όρων, είναι αναγκαία η συμμόρφωση με τις οριζόμενες πρόσθετες προϋποθέσεις. Σχετικώς επισημαίνεται ότι η εν λόγω αναγκαιότητα είχε γνωστοποιηθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, καθώς και στον Διαχειριστή, τη ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ και την DAMCO (Σχετικό 20). Συναφώς, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υποστήριξε σθεναρά τη θέση της Αρχής, σχετικά με την πρόβλεψη πρόσθετων δικλείδων ασφαλείας για την αποτροπή κοινοποίησης εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών (Σχετικό 21).

Συνεπώς, με την επιφύλαξη της συμμόρφωσης με τις ανωτέρω προδιαγραφόμενες πρόσθετες προϋποθέσεις αποτελεσματικής εφαρμογής των όρων της εμπιστευτικότητας, διαπιστώνεται ότι διασφαλίζεται επαρκώς η προστασία των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών του ΔΕΣΦΑ και της ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ εκ του κινδύνου της γνωστοποίησής τους στον νέο μέτοχο DAMCO.

Επειδή, κατόπιν της αξιολόγησης των υποβληθέντων εγγράφων και στοιχείων, κρίνεται ότι η «DAMCO ENERGY A.E. Εταιρεία Ανάπτυξης Ενεργειακών Έργων - Παροχής Υπηρεσιών Συμβούλου και Εξοπλισμού» εισέρχεται στη μετοχική σύνθεση της εταιρείας «ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ» ως παθητικός μέτοχος - επενδυτής, σύμφωνα με τους όρους του ενωσιακού και εθνικού δικαίου. Επομένως, η σκοπούμενη συναλλαγή πληροί τους όρους των άρθρων 9 παρ. 2 και 12 και 10 παρ. 3-6 της Οδηγίας, καθώς και των άρθρων 19, 62 παρ. 6, 63, 64 παρ. 3 και 14 του Νόμου και δύναται να εγκριθεί, χωρίς να παρίσταται ανάγκη επανεκκίνησης της διαδικασίας πιστοποίησης του ΔΕΣΦΑ. Συνεπώς, συνεχίζουν να πληρούνται οι όροι του ιδιοκτησιακού διαχωρισμού και δεν παρίσταται ανάγκη επανεκκίνησης της διαδικασίας πιστοποίησης του ΔΕΣΦΑ.

Επειδή, με την ανωτέρω ανάλυση της ΡΑΕ συμφωνεί και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Σημειώνεται ότι η προηγούμενη σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής είναι αναγκαία για την άσκηση από τον Ρυθμιστή της αρμοδιότητάς του περί πιστοποίησης του Διαχειριστή του Εθνικού Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου, στα πλαίσια της δέουσας συμμόρφωσης με το ενωσιακό δίκαιο και υπό όρους ασφάλειας δικαίου (άρθρο 19 παρ. 3δ του Νόμου).

Επειδή, από την ανωτέρω εξέταση των στοιχείων που αφορούν στη σκοπούμενη συναλλαγή αναδείχθηκε η ανάγκη τροποποίησης ορισμένων όρων του καταστατικού της ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ ώστε να αποσοβείται ο κίνδυνος της απόκτησης από την DAMCO δικαιωμάτων επί του Διαχειριστή. Η σχετική τροποποίηση οφείλει να χωρήσει ταυτόχρονα με την ολοκλήρωση της συναλλαγής.

Επειδή, περαιτέρω υφίσταται ανάγκη συμπλήρωσης του μηχανισμού για τη διαφύλαξη της εμπιστευτικότητας των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών, σύμφωνα με τα ανωτέρω. Οι εν λόγω πρόσθετες προβλέψεις οφείλουν να τεθούν σε ισχύ ταυτόχρονα με την είσοδο της DAMCO στη ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ, ώστε να αποτρέπεται αποτελεσματικά τυχόν μεροληπτική ή μη κοινοποίηση.

Επειδή, η Αρχή θεωρεί ότι η οποιαδήποτε μεταβολή των όρων που αφορούν στην οργάνωση, τη δομή και τη διακυβέρνηση του Διαχειριστή, της ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ, καθώς και των μετόχων της τελευταίας, ενδέχεται να έχει ουσιώδεις επιπτώσεις επί της πλήρωσης των προϋποθέσεων του ιδιοκτησιακού διαχωρισμού και, συνεπώς, να είναι αναγκαία η επανεκτίμηση των όρων της πιστοποίησης του Διαχειριστή, σύμφωνα με το ενωσιακό και το εθνικό δίκαιο. Για τους λόγους αυτούς, είναι απολύτως κρίσιμη η άμεση και πλήρης ενημέρωση της Αρχής τόσο από τον Διαχειριστή όσο και τους μετόχους του.

Επειδή, η ΡΑΕ, με την απόφαση 460/2019 έχει ήδη θέσει όρους που διέπουν τη γνωστοποίηση στη ΡΑΕ κάθε μεταβολής της μετοχικής σύνθεσης του ΔΕΣΦΑ και των μετόχων του αλλά και κάθε τροποποίησης του καταστατικού, μεταβολής Μελών Διοικητικού Συμβουλίου και λοιπών οργάνων, καθώς και σημαντικών ενδοεταιρικών μεταβολών που αφορούν τον ίδιο όσο και τους μετόχους του (Όροι 2.3 και 2.4).

Περαιτέρω, προβλέπεται ότι, σε περίπτωση που οι παρούσες περιστάσεις μεταβληθούν καθ' οιονδήποτε τρόπο, η ΔΕΣΦΑ Α.Ε. οφείλει να ενημερώσει αμελλητί και προσηκόντως την Αρχή, τεκμηριώνοντας, παράλληλα, τη συνέχιση της συμμόρφωσής της με τις διατάξεις του ιδιοκτησιακού διαχωρισμού (Όρος 2.8), ενώ περαιτέρω ο Διαχειριστής οφείλει να υποβάλλει στη ΡΑΕ, σε ετήσια βάση, έκθεση περί της διαρκούς συμμόρφωσής του, καθώς και των μετόχων του, προς τα οριζόμενα στο άρθρο 9 της Οδηγίας (Όρος 2.9).

Κατόπιν των ανωτέρω και με την επιφύλαξη της διαρκούς συμμόρφωσης με το εθνικό και ενωσιακό πλαίσιο κανόνων δικαίου, καθώς και της τήρησης των όρων της Πιστοποίησης του ΔΕΣΦΑ και αυτών που αναφέρονται στην παρούσα, αποφασίζει:

1. Την έγκριση της σκοπούμενης απόκτησης από την εταιρεία «DAMCO ENERGY A.E. Εταιρεία Ανάπτυξης Ενεργειακών Έργων - Παροχής Υπηρεσιών Συμβούλου και Εξοπλισμού» προνομιούχων μετοχών, χωρίς δικαίωμα ψήφου, που αντιστοιχούν στο 10% του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας «ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ».

2. Η εταιρεία ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ Α.Ε. οφείλει, εντός δέκα (10) εργασίμων ημερών από την ημέρα ολοκλήρωσης της διαδικασίας εισόδου της εταιρείας «DAMCO ENERGY A.E.» στη μετοχική της σύνθεση, να προβεί στις κάτωθι ενέργειες:

(α) Να ενημερώσει γραπτώς τη ΡΑΕ.

(β) Να υποβάλει το καταστατικό της, τροποποιημένο ως προς τον όρο «καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο», που περιέχεται στις διατάξεις των άρθρων 22 παρ. 4 και 23.

(γ) Να ενημερώσει τη ΡΑΕ για τη σύσταση, τη σύνθεση και τους όρους λειτουργίας του εταιρικού οργάνου, που επιφορτίζεται με τη διαφύλαξη της εμπιστευτικότητας των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών, προκειμένου για την αποτελεσματική εφαρμογή των όρων 9.3 και 15.2 της Δήλωσης Προσχωρήσεως. Ομοίως, οφείλει να ενημερώσει για τις εφαρμοζόμενες διαδικασίες ταυτοποίησης και χειρισμού των εν λόγω πληροφοριών και στοιχείων. Το εν λόγω όργανο οφείλει να υποβάλλει στη ΡΑΕ, σε ετήσια βάση, Έκθεση σχετικά με την ενάσκηση των καθηκόντων του. Επίσης, οφείλει να παρέχει στη ΡΑΕ κάθε αιτούμενη πληροφόρηση.

3. Η Εταιρεία «DAMCO ENERGY A.E.» οφείλει να παρέχει στη ΡΑΕ κάθε αιτούμενη πληροφορία. Επίσης, η εταιρεία οφείλει να απόσχει από οποιαδήποτε διαδικασία ή συναλλαγή ενδέχεται να θέσει σε κίνδυνο την πλήρωση των όρων του ιδιοκτησιακού διαχωρισμού της ΔΕΣΦΑ Α.Ε. Περαιτέρω, οφείλει να απόσχει από κάθε

ενέργεια που δύναται να σχετίζεται με τη γνωστοποίηση σε αυτήν εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών της ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ Α.Ε., της ΔΕΣΦΑ Α.Ε. ή/και του ΕΣΦΑ.

4. Η τήρηση όλων των όρων της παρούσας απόφασης είναι υποχρεωτική. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί οποιαδήποτε παρέκκλιση, η Αρχή εξετάζει τη σκοπιμότητα της επανεκκίνησης της διαδικασίας πιστοποίησης της ΔΕΣΦΑ Α.Ε. και δύναται να επιβάλει κάθε ρυθμιστικό μέτρο που κρίνει σκόπιμο, καθώς και τις αρμόζουσες διοικητικές κυρώσεις.

5. Την κοινοποίηση της εν λόγω απόφασης στη ΔΕΣΦΑ Α.Ε., τη ΣΕΝΦΛΟΥΓΚΑ Α.Ε., τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθώς και την DAMCO Α.Ε., ως διαβαθμισμένου «Εμπιστευτικού» εγγράφου.

6. Τη γνωστοποίηση της παρούσας απόφασης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

7. Τη δημοσίευση της παρούσας απόφασης, σε Μη Εμπιστευτική Έκδοση, στο Φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως, καθώς και την ανάρτησή της στο Πρόγραμμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ και στον ιστότοπο της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 28 Νοεμβρίου 2019

Ο Πρόεδρος

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΠΟΥΛΑΞΗΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.
- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

- Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.
- Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

